

Державна служба статистики України

СХВАЛЕНО

Рішення Комісії з питань
удосконалення методології
та звітної документації
(протокол від 28.04.2017 № 6)

**СТАНДАРТНИЙ ЗВІТ З ЯКОСТІ
ДЕРЖАВНОГО СТАТИСТИЧНОГО СПОСТЕРЕЖЕННЯ
"ТРАВМАТИЗМ НА ВИРОБНИЦТВІ"
1.04.00.01**

електронна пошта: O.Senik@ukrstat.gov.ua
телефон: (044) 287-33-45
керівник ДСС: Сенік О. О.

Київ – 2017

ЗМІСТ

	Стор.
1. Вступ.....	3
2. Компоненти якості державного статистичного спостереження.....	4
2.1. Відповідність.....	4
2.2. Точність.....	5
2.3. Своєчасність та пунктуальність.....	6
2.4. Доступність та зрозумілість.....	6
2.5. Послідовність та зіставність.....	7
2.6. Оцінка потреб та очікувань користувачів.....	7
2.7. Ефективність, витрати та навантаження на респондентів.....	8
2.8. Конфіденційність, прозорість та захист.....	9
3. Заключна частина.....	9

1. Вступ

Стандартний звіт з якості державного статистичного спостереження "Травматизм на виробництві" (далі – звіт) підготовлено з метою інформування користувачів стосовно основних критеріїв та індикаторів якості його результатів. Звіт містить загальну інформацію, яка не залежить від результатів за конкретний період державного статистичного спостереження "Травматизм на виробництві" (далі – ДСС, спостереження), а визначена чинною методологією, процедурами обробки даних тощо.

Наведені у звіті компоненти якості, такі як відповідність, точність, своєчасність та пунктуальність, доступність та зрозумілість, послідовність та зіставність, відповідають принципам виробництва статистичної продукції, які визначено розділом III Принципів діяльності органів державної статистики, затверджених наказом Держкомстату від 14.06.2010 № 216.

Метою проведення ДСС є отримання даних щодо кількості нещасних випадків на виробництві та потерпілих від нещасних випадків, пов'язаних з виробництвом, за основними видами подій, що призвели до нещасного випадку, та причинами настання нещасного випадку, а також витрат підприємств, зумовлених нещасними випадками.

Спостереження запроваджене у 1975 році та проводиться з річною періодичністю. За цей період ДСС зазнало змін з точки зору інформаційного наповнення (перелік показників приведено у відповідність до європейських та міжнародних стандартів), охоплення статистичних одиниць, а також використання класифікацій.

Спостереження відповідно до Довідника розділів статистики належить до розділу 1.04 "Охорона здоров'я" за тематикою статистичного виробництва 1.04.00.01 "Травматизм на виробництві".

Методологія визначення основних показників спостереження упродовж усього цього часу залишається незмінною, що дозволяє проводити порівняння в динаміці.

Нормативно-правовою основою проведення ДСС спостереження є закони України "Про державну статистику", "Про інформацію", "Про охорону праці", "Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності", постанова Кабінету Міністрів України від 30.11.2011 № 1232 "Деякі питання розслідування та обліку нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві", щорічні плани державних статистичних спостережень, затверджені Кабінетом Міністрів України та інші нормативно-правові документи.

Спостереження органи державної статистики здійснюють на основі інформації за формою № 7-тнв (річна) "Звіт про травматизм на виробництві",

яка затверджена наказом Держстату від 18.08.2014 № 242 (зі змінами) та розміщена на офіційному веб-сайті Держстату (www.ukrstat.gov.ua) у розділі "Респондентам"/"Альбом форм державних статистичних спостережень на 2017 рік"/"Демографічна та соціальна статистика"/"Охорона здоров'я".

Основними статистичними публікаціями, в яких поширюються дані спостереження, є статистичні збірники "Статистичний щорічник України", "Соціальні індикатори рівня життя населення", "Діти, жінки та сім'я в Україні", статистичний бюлетень "Травматизм на виробництві" та експрес-випуск "Травматизм на виробництві".

На запити користувачів Держстат надає наявну статистичну інформацію за результатами розробки ДСС у зведеному вигляді на паперових, електронних носіях, засобами зв'язку, а також відповідно до порядку доступу до публічної інформації.

У рамках співпраці з міжнародними організаціями інформація щодо травматизму на виробництві щорічно надається Міжнародній організації праці (МОП).

2. Компоненти якості державного статистичного спостереження

2.1. Відповідність

Відповідність – це ступінь, з яким результати державних статистичних спостережень задовольняють поточні та потенційні потреби користувачів.

Основними статистичними показниками спостереження є:

кількість нещасних випадків;

кількість потерпілих від нещасних випадків, які призвели до втрати працездатності на 1 робочий день чи більше, та від нещасних випадків зі смертельним наслідком;

кількість днів непрацездатності потерпілих (включно з померлими) від нещасних випадків, які призвели до втрати працездатності на 1 робочий день чи більше, тимчасова непрацездатність яких закінчилася у звітному році;

кількість потерпілих, які частково втратили працездатність і були переведені з основної роботи на іншу на 1 робочий день і більше;

кількість потерпілих, яким встановлено інвалідність;

кількість потерпілих від нещасних випадків, пов'язаних з виробництвом, які призвели до втрати працездатності на 1 робочий день чи більше, та від нещасних випадків зі смертельним наслідком, за основними видами подій, що призвели до нещасного випадку, та за основними причинами настання нещасного випадку.

При проведенні ДСС використовують національні класифікатори, а саме Класифікацію видів економічної діяльності (КВЕД), Класифікацію інституційних секторів економіки (КІСЕ) та Класифікацію організаційно-правових форм господарювання (КОПФГ).

Одиницями цього спостереження є підприємства із середньою кількістю працівників – 10 і більше осіб, незалежно від виду економічної діяльності та розміру, які за КІСЕ відносяться до усіх інституційних секторів економіки, крім сектору S.14 "Домашні господарства".

Показники спостереження узагальнюються в цілому по Україні за видами економічної діяльності.

2.2. Точність

Точність – це ступінь наближеності розрахунку до дійсних значень.

Спостереження проводиться відповідно до Методологічних положень зі статистики охорони здоров'я та безпеки на роботі (далі – Методологічні положення), затверджених наказом Державної служби статистики України від 29.09.2014 № 272, розміщених на офіційному веб-сайті Держстату в розділі "Методологія та класифікації"/"Статистична методологія"/"Демографічна та соціальна статистика"/"Охорона здоров'я".

Згідно з Методологічними положеннями спостереження проводиться на суцільній основі з річною періодичністю.

Формування сукупності звітних одиниць ДСС виконується на державному рівні щорічно. Джерелами інформації для формування сукупності є реєстр статистичних одиниць та адміністративний реєстр Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань (у частині переліку підприємств, на яких упродовж року було складено акти про нещасний випадок, пов'язаний з виробництвом за формою Н-1).

На базі підготовленого в рамках Реєстру статистичних одиниць загального списку одиниць статистичних спостережень, активних станом на 01 листопада звітного року, формується генеральна сукупність одиниць спостереження.

На основі генеральної сукупності одиниць спостереження та переліку підприємств, отриманого з адміністративного реєстру Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань, формується сукупність одиниць ДСС.

Одержану первинну інформацію перевіряють на повноту введення інформації, здійснюють арифметичний та логічний контроль. У разі виявлення помилок первинна інформація опрацьовується з респондентами, коригується та заноситься до бази даних. Опрацьовані масиви даних об'єднуються з масивами звітів, що надійшли в електронному вигляді. Проводяться арифметичний та логічний контроль зведення.

При проведенні спостереження методи імпутації не застосовуються, сезонні коригування не здійснюються.

У випадках відсутності даних від окремих респондентів органи державної статистики з'ясовують причини неотримання інформації. За результатами

аналізу сукупності одиниць ДСС за 2015 рік рівень невідповідей становив 7,7%. Більшість одиниць не надали звіт з причини виникнення надзвичайних та непереконливих обставин.

2.3. Своєчасність та пунктуальність

Своєчасність – це період часу між подією або явищем, що описують статистичні дані, та публікацією цих статистичних даних.

Пунктуальність – це період часу між фактичною датою публікації даних та плановою датою, яка визначена в офіційному календарі публікацій.

Терміни надання даних і підготовки публікацій за результатами розробки спостереження встановлені планом державних статистичних спостережень та розміщені на офіційному веб-сайті Держстату в Каталозі офіційних статистичних публікацій та Календарі оприлюднення інформації Держстату, де вказані терміни оприлюднення матеріалів на веб-сайті.

Оприлюднення статистичної інформації здійснюється у заплановані терміни. У випадку необхідності перенесення цих термінів на веб-сайті Держстату для користувачів розміщується відповідне повідомлення.

Збір, обробка, аналіз і поширення даних щодо травматизму на виробництві здійснюється в такі терміни:

Збір первинних даних	Обробка первинних даних	Аналіз зведених даних	Поширення / Перше оприлюднення статистичної інформації
не пізніше 28 лютого після звітного року	до 4 травня після звітного року	до 19 травня після звітного року	19 травня після звітного року

Статистичний бюлетень "Травматизм на виробництві" оприлюднюється 26 травня після звітного року.

Запити користувачів щодо надання інформації виконуються в терміни, що відповідають вимогам Закону України "Про доступ до публічної інформації".

2.4. Доступність та зрозумілість

Доступність – це характеристика простоти та легкості, з якою користувач може отримати статистичні дані; вона визначається фізичними умовами, за наявності яких користувачі можуть отримати доступ до статистичних даних.

Зрозумілість – це характеристика простоти та легкості розуміння користувачем статистичних даних; вона вимірюється через інформаційне середовище, в якому представлені статистичні дані, що супроводжуються відповідними метаданими.

Результати спостереження розміщуються у вільному доступі у форматах .doc, .pdf, .xls на офіційному веб-сайті Держстату в експрес-випуску "Травматизм на виробництві" у розділі "Експрес-випуски"/"Демографічна та

соціальна статистика"/"Охорона здоров'я" та в статистичному бюлетені "Травматизм на виробництві" в розділі "Публікації"/"Демографічна та соціальна статистика"/"Охорона здоров'я". Крім того, вони можуть надаватися користувачам в електронному вигляді на підставі їхніх запитів.

Контакти для отримання додаткової інформації щодо результатів цього статистичного спостереження, відповідного методологічного забезпечення, а також довідок щодо умов розповсюдження його результатів:

адреса: 01601, м. Київ, вул. Шота Руставелі, 3;
 телефон: (044) 287–33–45;
 електронна пошта: O.Senik@ukrstat.gov.ua, office@ukrstat.gov.ua.

Контактна інформація для оформлення інформаційного запиту:
 телефон: 287–06–72;
 факс 235–37–39;
 електронна пошта: el.zapyt@ukrstat.gov.ua.

2.5. Послідовність та зіставність

Послідовність двох або більше статистичних даних означає, наскільки у державних статистичних спостереженнях, у рамках яких вони вироблялися, використовувались однакові метадані – класифікації, визначення і сукупність, що вивчається, а також гармонізовані методи.

Зіставність – це окремий випадок послідовності, коли статистичні дані відносяться до тих самих об'єктів даних, а ціль їхнього об'єднання – зробити порівняння у часі або за регіонами, або за іншими сферами діяльності.

Властивість порівнянності даних є результатом дії ряду чинників, основні з яких можуть бути об'єднані у дві групи: концепція обстеження та методологія вимірювання.

Концепція спостереження уключає такі елементи, як система показників (їх зміст, визначення), одиниці спостереження, генеральна сукупність, звітний період та періодичність обстеження, географічне охоплення тощо.

Група методології включає методи збору та обробки даних.

Спостереження щодо травматизму на виробництві проводиться в усіх регіонах України за єдиною методологією, що дозволяє основні показники за визначений період порівнювати з даними обстежень за попередні роки.

2.6. Оцінка потреб та очікувань користувачів

Перелік користувачів інформації щодо травматизму на виробництві формується на основі листів-запитів на отримання статистичних даних.

Користувачами інформації, яка отримана за результатами спостереження, є органи державної влади, науково-дослідні інститути, навчальні заклади, підприємства та установи, громадяни.

У серпні 2016 року Держстат провів анкетне опитування користувачів статистичної інформації з метою вивчення ступеня відповідності потребам користувачів інформації зі статистики охорони здоров'я, зокрема щодо показників травматизму на виробництві, які містяться у бюлетені "Травматизм на виробництві", а також визначення оцінки якості зазначеної статистичної інформації.

Згідно з результатами анкетного опитування користувачів про рівень задоволення потреб в інформації щодо показників травматизму на виробництві 100% опитаних користувачів зазначили, що використовують у своїй діяльності статистичний бюлетень "Травматизм на виробництві", 42% – не отримують зазначеної інформації від інших установ України, а користуються лише даними органів державної статистики, 75% – надали оцінку "добре" системі показників щодо травматизму на виробництві.

Переважає більшість користувачів дали оцінку "відмінно" та "добре" за всіма критеріями якості даних щодо основних показників травматизму на виробництві. При цьому найбільш важливим критерієм користувачі визначили "Точність/Надійність", на другому місці – "Доступність та Зрозумілість/Ясність", на третьому – "Послідовність/Узгодженість та Зіставність/Порівнянність".

Більш детально оцінки користувачів щодо якості інформації зі статистики охорони здоров'я наводяться в повідомленні для користувачів статистичної інформації, яке розміщене в розділі "Анкетні опитування" офіційного веб-сайту Держстату.

2.7. Ефективність, витрати та навантаження на респондентів

Держстат здійснює щорічну оцінку звітного навантаження на респондентів на підставі Методики вимірювання звітного навантаження на респондентів, затвердженої наказом Держстату від 14.05.2013 № 149. У цілому по Україні у 2016 році звітне навантаження на респондентів порівняно з 2015 роком за формою № 7-тнв (річна) зменшилося на 9% за рахунок зменшення кількості респондентів.

За результатами анкетного опитування для визначення звітного навантаження на респондентів середні витрати часу на заповнення форми № 7-тнв (річна) становлять 41 хв. Більшості з числа опитаних респондентів (88%) було нескладно зрозуміти роз'яснення до форми та зміст показників, підготувати інформацію та заповнити форму. Індекс задоволеності респондентів за формою № 7-тнв (річна) становить 94 (при середньому показнику за формами державних статистичних спостережень – 88).

Для спрощення процедури подання респондентами форм державних статистичних спостережень передбачено подання електронного звіту. Кількість респондентів, які подають звіти в електронному вигляді за цією формою, щорічно збільшується. Частка звітів, отриманих в електронному вигляді за цією формою, у 2014 році становила 34,5%, у 2015 році – 46,2%, у 2016 році – 64,6%.

2.8. Конфіденційність, прозорість та захист

Знеособлення постачальників даних, конфіденційність інформації, яку вони надають, та її використання тільки у статистичних цілях мають бути гарантовані. Органи державної статистики мають поширювати статистичні дані об'єктивно, професійно та прозоро.

Захист конфіденційної статистичної інформації є одним із основних принципів проведення ДСС.

Необхідність дотримання принципу конфіденційності статистичної інформації визначено положеннями Закону України "Про державну статистику" та міжнародними стандартами.

Для забезпечення встановлених національним та міжнародним законодавством гарантій перед респондентами у практиці проведення цього статистичного спостереження реалізуються такі заходи щодо забезпечення конфіденційності статистичної інформації:

первинні дані, отримані органами державної статистики від респондентів під час проведення державного статистичного спостереження, використовуються виключно для статистичних цілей;

статистична інформація, отримана за результатами спостереження, надається користувачам у зведеному знеособленому вигляді;

в окремих випадках, якщо є ризик розкриття конфіденційних (первинних) даних, статистична інформація, отримана в ході спостереження, не поширюється.

Закон України "Про державну статистику" також визначає необхідність забезпечувати доступність, гласність і відкритість статистичної інформації, прозорість статистичної методології та статистичних методів, що відповідає міжнародним стандартам у галузі статистики. З цією метою передбачено створення системи метаданих: методичних та методологічних документів стосовно організації спостереження, його проведення, збору даних, формування інформації та її якості. Метадані спостереження оприлюднюються на офіційному веб-сайті Держстату та його територіальних органів, надаються користувачам у публікаціях і засобах масової інформації.

3. Заключна частина

Важливою умовою подальшого розвитку спостереження є забезпечення балансу між рівнем задоволення інформаційних потреб користувачів статистичної інформації, що передбачає застосування новітніх інформаційних

технологій, та рівнем оптимізації процесу статистичного виробництва, що здійснюється шляхом удосконалення програмного забезпечення, запровадження нових технологій обробки даних, встановлення постійного зворотного зв'язку з користувачами статистичної інформації та респондентами ДСС.

У рамках проведення заходів щодо поліпшення ефективності витрат на проведення державних статистичних спостережень, уникнення дублювання інформації щодо травматизму на виробництві і зменшення навантаження на респондентів зі звіту за 2017 рік передбачається проведення державного статистичного спостереження "Травматизм на виробництві" на підставі адміністративних даних Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань України. Такий підхід передбачає припинення збирання органами державної статистики форми № 7-тнв (річна) безпосередньо від респондентів. У зв'язку з цим передбачається здійснити перегляд Методологічних положень зі статистики охорони здоров'я та безпеки на роботі.

Також вивчається можливість переведення цього спостереження до складу адміністративної звітності Міністерства соціальної політики України.